

Sardes

Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
030-2326200
secretariaat@sardes.nl
www.sardes.nl

Colofon

Tekst: Olga Abell
Vormgeving: FC Klap, Hilversum
Fotografie: Sardes
Drukwerk: de la Montagne BV,
Hilversum

Praten

met

volle mond

**Taalstimulerende gesprekken
met jonge kinderen**

een oefenboek voor opleiding en praktijk

**sar
des**
KENNIS VOOR BELEID EN PRAKTIJK

Versterk
meer kracht in VVE

Waarom is Praten met Volle Mond ontwikkeld?

De eerste levensjaren zijn van grote invloed op de taalontwikkeling. Daarom is een goede taalomgeving in deze jaren heel belangrijk. Pedagogisch medewerkers kunnen hier een grote bijdrage aan leveren.

Om bij te dragen aan een goede taalontwikkeling, is het belangrijk dat het taalaanbod van pedagogisch medewerkers rijk en correct is. Kinderen leren veel meer van volle, taalrijke zinnen als *'je mag je bordje naar de keuken brengen als je klaar bent met eten'*, dan van alleen *'zet maar weg'*.

Toch blijkt vaak dat pedagogisch medewerkers weinig rijke taal gebruiken in gesprekken met kinderen. Vooral pedagogisch medewerkers van wie het Nederlands niet de moedertaal is, hebben hier moeite mee. Bovendien vertonen zij soms vermijdingsgedrag: omdat ze de taal niet goed beheersen, beperken zij zich tot een handjevol korte, nuttige uitingen als *'handen wassen'*, *'niet doen'* en *'ga maar eten'*.

Voor wie is Praten met Volle Mond bedoeld?

Het boek Praten met Volle Mond is een praktisch oefenboek voor ROC-studenten en pedagogisch medewerkers die willen werken aan de kwaliteit van

hun taalaanbod. Opleiders kunnen het boek gebruiken voor stageopdrachten en voor oefeningen in de les.

Wat vind je in Praten met Volle Mond?

Het boek bestaat voor een groot deel uit uitgewerkte gesprekken met kinderen. Deze gesprekken vinden plaats in verschillende situaties, zoals tijdens het eten, buitenspelen en knutselen. Er is een onderscheid gemaakt in gesprekken met baby's, dreumesen en peuters.

De gesprekken illustreren hoe pedagogisch medewerkers op een goede manier de taalontwikkeling van kinderen kunnen stimuleren. Bijvoorbeeld: een dreumes zegt: *'baby lape'*, waarop de pedagogisch medewerker zegt: *'ja, de baby is moe, zij gaat naar bed om lekker te slapen'*. Kinderen

leren veel van dit soort uitbreidingen. Naast de voorbeeldgesprekken bevat het boek veel oefeningen voor grammatica en woordenschat, waarmee studenten en pedagogisch medewerkers aan hun Nederlands kunnen werken. Ook staan er kijkwijzers in waarmee opleiders, studenten en collega's uitgevoerde praktijkopdrachten kunnen beoordelen.

Kortom, een boek vol leuke opdrachten en oefenmateriaal voor iedereen die wil weten hoe het taalgebruik in kinderdagverblijf en peuterspeelzaal de taalontwikkeling van kinderen kan stimuleren.

Hoe kun je Praten met Volle Mond gebruiken?

Pedagogisch medewerkers (in opleiding) leren van de uitgeschreven voorbeeldgesprekken hoe ze een gesprek goed kunnen voorbereiden. Als bijvoorbeeld een uitstapje naar de kinderboerderij op het programma staat, schept dit een mooie gelegenheid voor een gesprek in de kring. De pedagogisch medewerker bereidt dit gesprek zorgvuldig voor, met behulp van een voorbeeldgesprek uit het boek. Zij selecteert van tevoren een aantal woorden en zinnen die zij wil

gebruiken in het kringgesprek. Zo weet zij zeker dat een groot deel van haar taalaanbod rijk en correct is.

Opleiders kunnen het boek als bron gebruiken voor praktijkopdrachten en voor praktijkgerichte grammatica- en woordenschofoefeningen. In het boek staat beschreven hoe opleiders, mede met behulp van beeldfragmenten op de bijgeleverde dvd, studenten kunnen begeleiden.

Praten met Volle Mond is ontwikkeld door Sardes in het kader van Vversterk, de landelijke aanpak voor kwaliteitsverhoging van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

In samenwerking met de CED-Groep is ook een training 'Mondelinge taalvaardigheid voor pedagogisch medewerkers' ontwikkeld. De werkwijzen van het boek maken deel uit van deze training.

Voor informatie en voor bestelling van het boek kunt u terecht bij Sardes.

Sardes

Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
030-2326200

secretariaat@sardes.nl
www.sardes.nl